

**STANJE, PROBLEMI I PERSPEKTIVE
PROIZVODNJE LOZNIH
CIJEPOVA U DALMACIJI U SKLOPU
VLADINA PROGRAMA PODIZANJA
TRAJNIH NASADA U PERIODU
2004.-2007. GOD.**

Ivan Pezo

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split, <http://www.krs.hr/>

- Ciljevi vlade Republike Hrvatske su u periodu 2004-2007 god. podići 13.000 ha vinograda.
- U vinogradarstvu Hrvatske Dalmacija učestvuje s cca 30%, dakle iz zamišljenog programa na Dalmaciju otpada cca 4.000 hektara.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

- Da bi se godišnje podiglo 1.000 ha vinograda u Dalmaciji, obzirom na sklop, potrebno je oko 6.500.000 cijepova.
- Za 4.000 ha to iznosi 26.000.000 cijepova.
- Predpostavka je da bi polovica proizvodnje mogla biti na podlogama iz grupe Berlandieri x Riparia (imaju dobro ukorjenjavanje i dobar afinitet), a druga polovica iz grupe Berlandieri x Rupestris ili Chasselas x Berlandieri (imaju lošije ukorjenjavanje i slabiji afinitet)

- Kako bi se proizvelo 6.500.000 cijepova u jednoj godini potrebno je osigurati:
 - cca 16.000.000 podloga
 - cca 48.000.000 pupova

Stanje

- Dalmacija ima 5 registriranih rasadnika loznih cijepova:
- Kontrolira ih Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split i Zavod za zaštitu bilja - Zagreb
- Prema prijavi proizvodnje za 2004. god. ukupno je cijepljeno 1.884.650 cijepova.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Stanje

- Proizvodnja je obavljena na 7 različitih podloga i to:

- Berlandieri x Riparia Kober 5 BB	1.042.422 kom
- Berlandieri x Riparia SO4	217.168 kom

.....

- Berlandieri x Rupestris Ruggeri 140	63.902 kom
- Berlandieri x Rupestris Paulsen 1103	364.606 kom
- Berlandieri x Rupestris Richter 110	53.848 kom
- Berlandieri x Rupestris Richter 99	55.000 kom
- Chasselas x Berlandieri 41 B	87.704 kom

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Stanje

- Od ukupno cijepljenih 1.884.650 kom. cijepova 70% otpada na 22 autohtone sorte (12 bijelih, 10 crnih)
- 30% proizvodnje sačinjavaju 22 sorte (introducirane vinske i stolne, ili autohtone iz drugih dijelova Hrvatske.
- Za 2003. god. prijavljena proizvodnja podloga iznosi: Berlandieri x Riparia 1.290.000 kom., a Berlandieri x Rupestris i Chasselas x Berlandieri 41 B 1.060.000 kom.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Stanje

- Na podlogama iz grupe Berlandieri x Riparia cijepljeno je ukupno 1.259.590 kom. cijepova, što znači da je iskorištenost 98%.
- Na podlogama iz grupe Berlandieri x Rupestris i Chasselas x Berlandieri 41 B cijepljeno je 625.060 kom. cijepova, što znači da je iskorištenost 59%
- Odnos između podloga iz grupe Berlandieri x Riparia i ostalih je 67:33%

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Problemi

- Podloge iz grupa Berlandieri x Rupestris i Chasselas x Berlandieri lošije se ukorjenjuju od ostalih. Postotak ukorjenjavanja je ispod 50%.
- Uz ostale faktore (afinitet na primjer) uspjeh je proizvesti 20-ak posto cijepova I klase.
- Cijena cijepova na tržištu je identična bez obzira na podlogu.
- Rasadničari nerado proizvode na ovoj podlozi.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Problemi

- Postojeći rasadnici nisu u stanju bitnije povećati proizvodnju zbog:
 - nedostatka slobodnog i kvalitetnog zemljišta za prporište
 - nedostatka podloga, a posebno odgovarajućih
 - nedostatka odgovarajućih rodni vinograda za pupove
- Matičnjaci loznih podloga nisu sada u sistemu poticaja, ali će biti od 1.01.2005. god.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Problemi

- Nedostatak adekvatnih rodni nasada (autohtonih sorata) za ubiranje pupova.
- Sadašnja proizvodnja cijepova nije dostatna da bi se površine pod vinogradima održale na sadašnjem nivou (podaci izneseni na 14. Sabatini 23. listopada 2004. u Zadru).

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Perspektiva

- Potražnja za cijepovima postoji. Cjelokupna se proizvodnja proda.
- Interesa za podizanje novih nasada postoji.
- Nema dovoljno slobodnih, pravih vinogradarskih terena.

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša - Split

Perspektiva

- Uz obećanje države da će:
 - državno šumsko zemljište - prenamjeniti u vinogradarske terene
 - poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu - dati u koncesiju
 - poljoprivredno zemljište u privatnom vlasništvu - staviti u funkciju bez zadiranja u vlasničku strukturu
- Perspektiva će biti puno bolja.
- Kako država namjerava ispuniti svoj ambiciozni plan?

